

 Gooimeer 4-15
1411 DC Naarden

 info@cyberveilignederland.nl
 www.cyberveilignederland.nl

 KvK 71802525

Nationaal Debat over Digitalisering: “Welk probleem lossen we op met een Minister van Digitale Zaken?”

Op maandag 13 november vond in aanwezigheid van 150 belangstellenden het eerste Nationale Debat over Digitalisering plaats bij Nieuwspoort. Verschillende (aspirant) Kamerleden van BBB, VVD, D66, Volt, Groen Link/PvdA en NSC gingen onder leiding van oud-Kamerlid Kees Verhoeven met elkaar in gesprek over het belang van digitalisering en de standpunten van verschillende partijen. Het debat werd georganiseerd door een consortium van organisaties die zich bezighouden met digitalisering, waaronder Cyberveilig Nederland.

De discussie brandde los over het onderwerp datacentra in relatie tot ruimtelijke ordening. Ondanks dat de meeste partijen het eens waren over het belang van datacentra als onderdeel van de digitale infrastructuur was er wel discussie of de beperkte ruimte die we in Nederland hebben. Moet landbouwgrond hiervoor gebruikt worden? In hoeverre kan restwarmte gebruikt worden om bijvoorbeeld huizen te verwarmen? Moeten we in de toekenning van datacentra rekening houden of er wel of geen publieke taak is weggelegd voor de opgeslagen data? Kortom: de partijen hadden discussie, maar de grote lijn was: zorg voor een visie op ruimtelijke ordening en zorg voor een duidelijke industriepolitiek op de digitale infrastructuur.

Het volgende discussiepunt was of er wel of geen minister van Digitale Zaken moest komen. Alle politici waren het er over eens dat de huidige inbedding van een staatsecretaris van Digitale Zaken bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties niet de juiste is. Of er wel of geen minister moest komen van Digitale Zaken waren ze het minder eens. Sommigen zagen het als symboolpolitiek, terwijl anderen het juist zagen als een mogelijke oplossing van de hoeveelheid losse plannen van het kabinet, maar juist het ontbreken van een nationale visie op digitalisering. Weer een ander (aspirant) Kamerlid gaf aan dat een minister niet de oplossing gaat brengen: het gaat op de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving. Daar gaat een minister geen verandering in brengen. Tenslotte werd nog de opmerking gemaakt dat het belangrijk is dat er wetten en regels komen vanuit het vertrouwen en niet vanuit het wantrouwen. Dit laatste zorgt voor onuitvoerbare regels en enorme regeldruk voor ondernemers.

Daarna kwam het onderwerp cybersecurity ter sprake, vooral in relatie van wet- en regelgeving. Ook hier werd gesteld dat de uitvoerbaarheid van de wetten en regels heel belangrijk is. Met name ondernemers zien “door de bomen het bos niet meer”. Daar stelde een ander kamerlid tegenover dat regulering te lang is uitgesteld op het gebied van digitale weerbaarheid waardoor nu heel veel tegelijk op ons afkomt. Eén van de aspirant Kamerleden kwam met het voorstel van één centrale autoriteit, waardoor de RDI en het NCSC onder één dak verder gaan. Ook kwam het onderwerp strategische autonomie ter sprake, waarbij een Kamerlid aangaf dat het nu veel te vaak gaat over reguleren in plaats van innoveren. En dat je juist innovatie nodig hebt om die autonomie te verkrijgen. Ook de aanbestedingswet kwam in deze context ter sprake: deze werkt niet goed in het digitale domein.

Ook de krapte op de arbeidsmarkt werd besproken. Verschillende Kamerleden gaven hierbij aan dat de overheid het heeft laten liggen op dit dossier en dat het bedrijfsleven de handschoen grotendeels heeft opgepakt. Het vervolg zou moeten zijn dat de overheid hierin ook haar verantwoordelijkheid in neemt, maar initiatieven die vanuit privaat worden opgepakt worden maar zelden door publieke organisaties overgenomen. Hierin zou dus veel meer publiek privaat samengewerkt moeten worden.

In relatie met de krapte op de arbeidsmarkt kwam ook het gebrek aan kennis van het digitale domein bij ambtenaren ter sprake. Onder andere op het gebied van zinvol en ethisch inzetten van digitale technologie moet de overheid een inhaalslag maken bij de ambtenaren. Generalistische kennis is er veel bij de overheid, terwijl juist ook specifieke kennis nodig is bij ambtenaren, aldus enkele kamerleden. Ook moet de overheid meer kennis in huis halen zodat ze een betere opdrachtgever kunnen worden voor digitale projecten. De overheid moet durven om verantwoordelijkheid te nemen.

Vervolgens werd er gesproken over Kunstmatige Intelligentie. Het is steeds meer een systeemonderwerp aan het worden, want het zit overal in of komt overal in. Ook brengt het kansen en uitdagingen met zich mee. Eén partij is van mening dat de winsten van AI ten goede moet komen aan de burger, niet alleen aan de bedrijven die dit inzetten/ontwikkelen. Discussie kwam er over het wel of niet reguleren van AI. Want reguleren zorgt voor een rem. Een aantal partijen ziet zeker de kansen van AI in, maar deze moet dan met name ten goede komen aan arbeidsmarkt-technische vraagstukken, bijvoorbeeld voor de zorg-sector of andere sectoren die maatschappij ontwrichtend worden vanwege de arbeidstekorten. Eén van de politici gaf aan dat we moeten uitkijken om niet dezelfde fout te maken als bij social media. Deze heeft geleid tot polarisatie en we gaan nu pas reguleren. Ook werd nog een beroep gedaan op het Groeifonds. Deze is bedoeld om innovatie te stimuleren, dus ga daar geen greep uit doen. Nederland is goed in het bouwen van high-tech ecosystemen. Denk aan Quantum en halfgeleiders. Om de kansen van AI te pakken moeten we minder afhankelijk worden van niet-Europese AI-aanbieders. Kleinschalig en soeverein door te innoveren in ecosystemen, door als overheid garant te staan om door te groeien van startups naar scale-ups.

Tenslotte kregen de partijen Splinter en de Piratenpartij/de Groenen nog de kans om een pitch te doen voor het aanwezige publiek. Splinter gaf aan dat het geen ministerie van Digitale Zaken wil want

dat leidt tot afschuiven van verantwoordelijkheden. Daarnaast moet privacy voor kinderen meer aandacht moet krijgen.

Piratenpartij / de Groenen geeft aan dat er betere regulering moet komen in het digitale domein omdat technologie heeft het in zich om een klein groepje mensen veel macht te geven. Deze regulering geldt zowel voor het bedrijfsleven als de overheid. Daarom moet de positie van burgers versterkt worden.

Aanwezige (aspirant) Kamerleden:

BBB : Henk Vermeer

VVD: Hawre Rahimi

D66: Lisa van Ginneken

Volt: Michael Teng-Li Tai

Groen Link/PvdA: Barbara Kathmann

NSC: Jesse Six Dijkstra